

SILTUMNĪEFEKTA GĀZU EMISIJU SAMAZINĀŠANAS IESPĒJAS

VAI ZINĀJI?

Ēkas galvenā funkcija ir iekšējā mikroklimate nodrošināšana, veidojot no ārējās temperatūras, mitruma un vēja iedarbības izolētu vidi, kurā maksimāli tiktu izmantots dabīgais apgaismojums.

Klimats telpā ir atkarīgs no tās lietojuma veida, piemēram, cilvēku skaita, aktivitātes pakāpes (smags roku darbs, ilglaicīga vai īslaicīga atrašanās telpās utt.), elektroiekārtu lietojuma (ledusskapji, veļas mazgājamās mašīnas, datori, ventilācijas iekārtas u.c.).

No kopējā enerģijas patēriņa apkurei tiek patērēti aptuveni 60–80%, karstajam ūdenim – 10–20%, bet elektroenerģijai – 15–30%.

Gan dzīvojamām, gan nedzīvojamām (publiskām, rūpniecības u.c.) ēkām Latvijā ir augsts enerģijas patēriņa samazināšanas potenciāls. Ja daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkās, tās renovējot, var panākt līdz pat 50–55% siltumenerģijas samazinājumu, tad sabiedriskajās ēkās – līdz pat 40%.

Kur ēkā tiek tērēta enerģija? Kā noteikt, kur varam ietaupīt?

Lai apsildītu ēku, ir nepieciešams kurināmais. Jo vairāk siltuma ēkai ir jāpievada, jo vairāk kurināmā nepieciešams. Lai samazinātu kurināmā patēriņu, katrs var veikt dažādus siltuma un arī elektroenerģijas taupīšanas (energoefektivitātes) pasākumus, kas pēc tam ļauj tērēt mazāk enerģijas un ietaupīt finanšu resursus.

1. Bēniņu vai jumta siltināšana (ietaupījums 5–15%)
2. Kustību sensoru uzstādīšana āra apgaismojumam
3. Kvēlspuldžu nomainīšana uz ekonomiskajām spuldzēm vai LED
4. Ārsienu siltināšana (ietaupījums 9–25%)
5. Logu nomainīšana un blīvēšana (ietaupījums 0,5–10%)
6. Cauruļu siltumizolācijas uzlabošana (ietaupījums 5–10%)
7. Ārduvju siltināšana vai nomainīšana. Vējtveru sakārtošana
8. Pagraba pārseguma siltināšana (ietaupījums 3–7%)
9. Cokola siltināšana (ietaupījums līdz 3%)
10. Apkures katla ieregulēšana un regulāra apkope (ietaupījums līdz 10%)
11. Termostatisko ventiļu uzstādīšana radiatoriem (ietaupījums 1–5%)

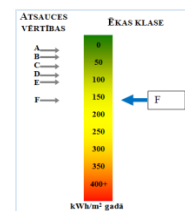

Lai samazinātu enerģijas patēriņu ēkā, ir jāsaprot, kādi siltuma zudumi jākompensē, kāpēc tie ir radušies, un kādi energoefektivitātes pasākumi ir jāveic. Katra māja ir unikāla, un katrai ēkai siltuma zudumi būs atšķirīgi, tomēr novērtējumu nevar veikt haktiski. Ir jāsāk ar ēkas energoauditu, kas ir jāuzskata par energoefektivitātes pasākumu īstenošanas pirmo soli. Energoaudita galvenais mērķis ir norādīt tās vietas ēkā, kur ir iespējams samazināt energopatēriņu, nemazinot komfortu un vienlaicīgi sniedzot ekonomisku pamatojumu.

Piemērs: pašvaldības pirmsskolas izglītības iestāde – energoaudita rezultāti

Kopējā apkurināmā platība: 2862,25 m². Ēkā ir uzstādīts dabas gāzes katls, kas nodrošina gan apkuri, gan karsto ūdeni arī baseina vajadzībām. Kopējais ēkas enerģijas patēriņš, ko aprēķinājis sertificēts energoauditors, ir 230,5 kWh/m² gadā. Enerģijas patēriņš apkurei (156,4 kWh/m² gadā) atbilst F klases ēkai. Vidējais īpatnējais apkures patēriņš izglītības iestādēs Latvijā 2014. gadā bija 123,42 kWh/m² gadā.

Enerģijas patēriņa novērtējums:	kWh/m ² gadā
- apkurei	156,4
- karstā ūdens sagatavošanai	52,8
- mehāniskajai ventilācijai	12,6
- apgaismojumam	8,7
- dzesēšanai	0
Patēriņš kopā	230,5

Nemot vērā, ka ēka tika uzcelta 2009. gadā, energoauditors iesaka ieviest energopārvaldību – kontrolēt ēkas temperatūras un ventilācijas režīmu. Šāda pasākuma izmaksas ir nelielas un plānotais enerģijas ietaupījums – aptuveni 30%.

Vairāk informācijas par ēku energoefektivitāti:

1. Siltuma un elektrības taupīšana mājoklī, 2003 [vairāk par grāmatu](#)
2. Energoefektivitāte pašvaldībās, 2012 [šeit](#)
3. Ekonomikas ministrijas mājas lapa: [Par ēku energoefektivitāti](#)

